

Remissvar – SOU 2025:98 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Sammanfattning

Motala kommun tackar för möjligheten att lämna synpunkter på utredningens förslag om förändrad ansvarsfördelning inom fastighetsbildningen.

Kommunen avstyrker de delar av förslaget som innebär att kommunala lantmäterimyndigheter (KLM) på sikt försvinner, och tillstyrker i stället de delar som förstärker fastighetsbildningens roll i samhällsbyggnadsprocessen.

Sammanfattande ställningstagande

Kommunen anser att fastighetsbildning även fortsättningsvis ska kunna utföras av kommunala lantmäterimyndigheter. Systemet behöver utvecklas mot starkare samverkan, likvärdighet och kvalitet — inte centralisering.

KLM är en strategisk förutsättning för en snabb och rättssäker planerings- och genomförandeprocess i vår kommun. Det är lagstiftningen som sätter ramarna och begränsningarna och inte den fysiska placeringen. Vi anser att närheten i stället öppnar upp för samordning och en effektiv samhällsbyggnadsprocess samt kostnadseffektivitet från idé till verklighet.

Ett i praktiken statligt monopol skulle försämma effektiviteten och försvåra bostadsförsörjningen i tätorts- och tillväxtområden.

KLM är avgörande för effektiv samhällsbyggnad

I vår kommun har KLM en tydlig roll i att:

- korta ledtider mellan detaljplan och byggstart,
- säkerställa genomförbarhet och rättssäkerhet i PBL-processen,
- bidra med lokalkännedom, snabb samverkan och tillgänglighet för sakägare.

Utan KLM riskerar:

- planprocessen att förlängas,
- lokala bostads- och etableringsprojekt att stanna upp, (högtryck i landet kan ge lokala konsekvenser) delar av landet där byggtakten är

lägre kan ge ökande väntetider och göra att vissa projekt blir ännu mer sårbara om dessa får vänta.

- kostnader att öka för både sakägare och kommunen.
- Kvaliteten att minskar då den tidiga dialogen försvinner om KLM försvinner. Både när det gäller att inkludera kompetens och kunskapsöverföring mellan KLM och plan utan att myndighetsrollen sidosätts.

Nuvarande förslag saknar konsekvensanalys av bostadsförsörjning och kostnader

Utredningen saknar:

- konsekvensbeskrivning för kommunernas bostadsbyggande,
- analys av hur förrättningskostnader påverkas,
- bedömning av tillgänglighet och service för medborgare.

Statlig centralisering är inte en garanti för vare sig kortare handläggningstider eller ökad kvalitet.

Kommunen är positiv till utveckling av kvalitets- och kompetenskrav

Kommunen tillstyrker:

- tydligare nationella krav på kompetens och kvalitet
- tillsyn, dock bör den vara neutral
- förstärkt samverkan mellan stat och kommun

Vi föreslår att utvärdering av KLM baseras på:

Nuvarande fokus

Ärendevolym

Organisationsform

Central styrning

Ny inriktning

Kvalitet och rättssäkerhet

Samhällseffekt

Nationell samordning och lokal innovation

Förslag till vidare inriktning

Kommunen föreslår att regeringen arbetar vidare med:

- ✓ Möjlighet att bilda gemensamma KLM
- ✓ Nationell kvalitetssäkring och oberoende tillsyn
- ✓ Förstärkt KLM-roll i planeringsskedet
- ✓ Förbättrade möjligheter till digitalisering och delad infrastruktur
- ✓ Bättre kompetensförsörjning genom gemensamma utbildningsinsatser

Vi ser utveckling och samverkan — inte avveckling — som rätt väg framåt.

Avslutande synpunkter

Motala kommun ser KLM, som har funnits sedan 1989, som en central del i kommunens uppdrag att ta ansvar för bostadsförsörjning, möjliggöra för företagsetableringar och säkerställa en hållbar markanvändning.

Vi uppmanar därför regeringen att inte genomföra en statlig centralisering utan i stället fokusera på att vidareutveckla ett tvånivåsystem där kommun och stat kompletterar varandra med tydliga ansvarsområden och likvärdig kvalitet.

§ 20

Svar på remiss - SOU 2025 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SBN-2026/00021)

Beslut

1 Samhällsbyggnadsnämnden ställer sig bakom remissvar gällande SOU 2025:98 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten.

2 Samhällsbyggnadsnämnden skickar vidare informationen till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Karolina Hedlund, biträdande förvaltningschef, och Torbjörn Karlsson, enhetschef för lantmäterienheten, föredrar ärendet.

Motala kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på utredningens förslag ”En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten”.

Remissvaret är framtaget tvärsektoriellt mellan Teknik- och samhällsserviceförvaltningen och Gemensam ledningsförvaltning.

Kommunen avstyrker de delar av förslaget som innebär att kommunala lantmäterimyndigheter (KLM) på sikt försvinner, och tillstyrker istället de delar som förstärker fastighetsbildningens roll i samhällsbyggnadsprocessen.

Behandling av ärende

Utöver ordföranden yttrar sig Jan William (M).

Beslutsunderlag

(SBN-2026/00021-3) Tjänsteskrivelse - Svar på remiss - SOU 2025 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

(SBN-2026/00021-1) Remiss av betänkandet En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

(SBN-2026/00021-2) Svar på remiss - SOU 2025:98 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Beslut skickas till Tf enhetschef lantmäteri för vidare expediering,
Biträdande förvaltningschef TSSF, Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse

Diarienummer
SBN-2026/00021

Datum
2026-01-19

Motala kommun
Gemensam
Ledningsförvaltning

**Tillförordnad enhetschef
lantmäteri**
Torbjörn Karlsson

Samhällsbyggnadsnämnden

SOU 2025:98 En bättre organisation av fastighetsbildningen

Förslag till beslut

- 1 Samhällsbyggnadsnämnden ställer sig bakom remissvar gällande SOU 2025:98 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten.
- 2 Samhällsbyggnadsnämnden skickar vidare informationen till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Motala kommun har getts möjlighet att lämna synpunkter på utredningens förslag ”En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten”.

Remissvaret är framtaget tvärssektoriellt mellan Teknik- och samhällserviceförvaltningen och Gemensam ledningsförvaltning.

Kommunen avstyrker de delar av förslaget som innebär att kommunala lantmäterimyndigheter (KLM) på sikt försvinner, och tillstyrker istället de delar som förstärker fastighetsbildningens roll i samhällsbyggnadsprocessen.

Beslutsunderlag

(SBN-2026/00021/2 Svar på remiss - SOU 2025:98 En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten)

Beslut skickas till

Tillförordnad enhetschef lantmäteri för vidare expediering

Biträdande förvaltningschef

Karolina Hedlund
Biträdande förvaltningschef

Torbjörn Karlsson
Tillförordnad enhetschef lantmäteri